

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور

عنوان:

مطالعه ویژگی‌های زیستی

میش ماهی *Argyrosomus hololepidotus*

در سواحل استان خوزستان

مجری:

هوشنگ انصاری

شماره ثبت

۵۲۱۷۲

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده آبیاری پروری جنوب کشور

عنوان طرح/ پروژه : مطالعه ویژگی‌های زیستی میس ماهی *Argyrosomus hololepidotus* در سواحل استان خوزستان

کد مصوب: ۸۸۰۸۱-۱۲-۷۴-۴

نام و نام خانوادگی نگارنده/ نگارندگان: هوشنگ انصاری

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرحهای ملی و مشترک دارد) : -

نام و نام خانوادگی مجری / مجربان : هوشنگ انصاری

نام و نام خانوادگی همکار(ان) : محمدتقی کاشی، غلامرضا اسکندری، سیداحمدرضا هاشمی، صادق آلبوعبید،

مجید شکاری، مهدی عوفی پور، صادق مقامسی، علی علوی

نام و نام خانوادگی مشاور(ان) : -

نام و نام خانوادگی ناظر(ان) : -

محل اجرا: استان خوزستان

تاریخ شروع : ۸۸/۱۰/۱

مدت اجرا: ۱ سال و ۶ ماه

ناشر : موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار : سال ۱۳۹۶

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است . نقل مطالب ، تصاویر ، جداول ، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است .

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه: مطالعه ویژگی‌های زیستی میس ماهی *Argyrosomus*

hololepidotus در سواحل استان خوزستان

کد مصوب: ۸۸۰۸۱-۱۲-۷۴-۴

شماره ثبت (فروست): ۵۲۱۷۷ تاریخ: ۹۶/۵/۲۴

با مسئولیت اجرایی جناب آقای هوشنگ انصاری دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در رشته مهندسی منابع طبیعی گرایش تکثیر و پرورش آبزیان می‌باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش بیولوژی و ارزیابی ذخایر آبزیان در تاریخ ۹۵/۱۰/۲۶ مورد ارزیابی و با رتبه عالی تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد □ پژوهشکده ■ مرکز □ ایستگاه

با سمت رئیس بخش بیولوژی و ارزیابی ذخایر آبزیان در

پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور مشغول بوده است.

صفحه	عنوان	« فهرست مندرجات »
۱	چکیده	۱
۲	۱- مقدمه	۲
۴	۱-۱- اهداف پژوهش	۴
۵	۱-۲- تیره شوریده ماهیان: ماهیان طبال یا غار غار کننده	۵
۶	۱-۳- گونه های مختلف <i>Argyrosomus</i> در جهان	۶
۶	۱-۴- گونه های میش ماهی خوزستان	۶
۷	۱-۴-۱- میش ماهی معمولی (<i>Argyrosomus hololepidotus</i>)	۷
۸	۱-۴-۲- میش ماهی منقوط (<i>Protonibeia diacanthus</i>)	۸
۹	۱-۵- رده بندی میش ماهی (Smith and Heemstra, 1986) (<i>Argyrosomus hololepidotus</i>)	۹
۹	۱-۶- پراکنش میش ماهی	۹
۱۰	۱-۷- جایگاه میش ماهی در درجه بندی ماهیان شیلاتی (اسدی، ۱۳۶۸)	۱۰
۱۰	۱-۸- وضعیت صید میش ماهی در سواحل استان خوزستان	۱۰
۱۰	۱-۹- ویژگیهای بارز میش ماهی	۱۰
۱۱	۱-۱۰- پیشینه تحقیق	۱۱
۱۱	۱-۱۰-۱- منابع داخلی	۱۱
۱۲	۱-۱۰-۲- منابع خارجی	۱۲
۱۴	۲- مواد و روش ها	۱۴
۱۴	۲-۱- منطقه مورد مطالعه	۱۴
۱۴	۲-۲- نمونه گیری	۱۴
۱۴	۲-۳- عملیات آزمایشگاهی	۱۴
۱۵	۲-۴- وسایل و مواد	۱۵
۱۵	۲-۵- بررسی ماکروسکوپیک گناد	۱۵
۱۶	۲-۶- تعیین هماوری	۱۶
۱۷	۲-۷- تعیین پراکنش قطر تخمک	۱۷
۱۷	۲-۸- فصل تخم ریزی	۱۷
۱۸	۲-۹- طول بلوغ جنسی	۱۸
۱۸	۲-۱۰- فاکتور چاقی (Condition factor)	۱۸
۱۹	۲-۱۱- شاخص بدنی کبد (HSI)	۱۹

صفحه	عنوان
۱۹	۲-۱۲- جهت بدست آوردن رابطه طول - وزن از رابطه نمایی زیر استفاده شد (King, 1995).....
۱۹	۲-۱۳- نسبت جنسی.....
۲۰	۲-۱۴- شاخص های تغذیه.....
۲۱	۳- نتایج.....
۲۱	۳-۱- نتایج بیومتری (طولی - وزنی).....
۲۷	۳-۲- شاخص GSI.....
۲۷	۳-۳- شاخص HSI.....
۲۸	۳-۴- فاکتور چاقی (K).....
۲۹	۳-۵- هماوری.....
۳۱	۳-۶- طول در اولین بلوغ جنسی.....
۳۱	۳-۷- تعیین قطر تخمک.....
۳۲	۳-۸- بررسی اختلاف GSI و K در ماهها و جنس های مختلف.....
۳۴	۴- بحث.....
۳۴	۴-۱- توزیع فراوانی طولی و وزنی.....
۳۵	۴-۲- تولید مثل.....
۳۸	۴-۳- نسبت جنسی.....
۳۹	۴-۴- قطر تخمک.....
۳۹	۴-۵- هماوری.....
۴۰	۴-۶- تغذیه.....
۴۴	۵- نتیجه گیری نهایی.....
۴۵	پیشنهادها.....
۴۶	منابع.....
۵۰	چکیده انگلیسی.....

چکیده

این پژوهش به منظور بررسی ویژگی‌های زیستی میس ماهی (*Argyrosomus hololepidotus*) در سواحل استان خوزستان صورت گرفت. نمونه‌ها از مراکز تخلیه صید استان و به صورت ماهانه جمع آوری گردید. در طول ۱۲ ماه نمونه برداری از مهر ۱۳۸۷ تا مهر ۱۳۸۸، در کل ۱۴۳ قطعه جمع آوری شد که ۷۴ قطعه نر و ۶۹ قطعه ماده بود. حداکثر طول ۱۴۳ و حداقل ۸۱ سانتیمتر ثبت گردید.

بیشترین میانگین طول $128/4 \pm 7/5$ سانتیمتر در مهرماه و کمترین میانگین طول $104/86 \pm 12/47$ سانتیمتر در اردیبهشت ماه بدست آمد. در این مطالعه بیشترین وزن $27/500$ و کمترین وزن $5/700$ کیلوگرم، همچنین میانگین وزن نرها و ماده‌ها به ترتیب 15222 ± 1371 و $16942/02 \pm 2095$ گرم بدست آمد. در این بررسی حداکثر همآوری مطلق و نسبی به ترتیب $4111847/66$ و $268/33$ محاسبه شد.

با بررسی GSI مشخص شد که گونه *A. hololepidotus* دارای یک دوره تخم ریزی که از خرداد تا شهریور ماه ادامه می‌یابد و یک پیک اصلی تخم ریزی، که شهریورماه می‌باشد. در واقع میس ماهی Batch spawner می‌باشد یعنی تخم‌های خود را طی چند مرحله آزاد می‌کند. به علت اینکه تمام نمونه‌ها بالغ بوده و نمونه نایبالی یافت نشد، لذا اندازه گیری LM50 مقدور نبود. رابطه بین طول و وزن ماهی نر $Y=0.042L^{2.70}$ و در ماهی ماده $Y=0.061L^{2.61}$ ($n=69, R^2=0.85$) و در کل $Y=0.059L^{2.62}$ ($n=143, R^2=0.86$) محاسبه شد.

بیشترین شاخص HSI و K در ماه‌های فروردین و اردیبهشت و کمترین آن در مرداد و شهریور بود. با بررسی شاخص وقوع شکار، ماهی به عنوان غذای اصلی و سخت پوستان به خصوص میگو و نرم‌تنان به عنوان غذای فرعی تعیین گردید. شاخص تهی بودن معده مشخص کرد که در این گونه جنس ماده نسبت به جنس نر پرخورتر می‌باشد و همچنین این گونه در فصل تخم‌ریزی دارای تغذیه می‌باشد. در کل میس ماهی جزو گونه‌هایی است که دارای تغذیه متوسط است.